

INFORMACIJA DRAUDĖJUI, PAGEIDAUJANČIAM SUDARYTI SUTARTĮ PAGAL TURTO VALDYMO PASLAUGŲ TAISYKLES NR. WM21 (TOLIAU – SUTARTIS)**DRAUDIKAS**

Draudikas yra gyvybės draudimo įmonė Mandatum Life Insurance Company Limited, veikianti per Mandatum Life Insurance Company Limited Lietuvos filialą (toliau – „Mandatum Life“ arba „draudikas“).

Mandatum Life Insurance Company Limited Lietuvos filialas
Filialo kodas: 300625720, duomenys apie filialą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre
Adresas: Saltoniškių g. 2, (3 aukštas), LT-08126 Vilnius
Centrinis telefonas: (8 5) 210 9390, faksas: (8 5) 210 9380
Informacinis el. paštas: info@mandatumlife.lt, svetainė www.mandatumlife.lt

Draudikui gyvybės draudimo veiklos licenciją išdavė Suomijos Finansinės priežiūros institucija (Financial Supervision Authority), o detali informacija apie išduotą veiklos licenciją skelbiama anglų kalba priežiūros institucijos internetinėje svetainėje www.fin-fsa.fi

Draudiko mokumo ir finansinės būklės ataskaita skelbiama <http://www.mandatumlife.lt/apie-mandatum-life/finansines-ataskaitos/>

INVESTICINIO DRAUDIMO SUTARTIS

Draudimo sutartis, sudaryta pagal Turto valdymo paslaugų taisyklės Nr.WM21 (toliau-Taisyklės) yra investicinio gyvybės draudimo sutartis (kai investavimo rizika tenka draudėjui). Draudimo taisyklės skelbiamos ir internetinėje svetainėje www.mandatumlife.lt. „Mandatum Life“ turi teisę Taisyklėse nustatyta tvarka vienašališkai keisti Taisyklių sąlygas ir Kainyną.

DRAUDĖJO POREIKIŲ NUSTATYMAS, PRODUKTO TINKAMUMO AR PRIIMTINUMO VERTINIMAS

Sudarant draudimo sutartį, draudikas ar draudimo tarpininkas, siekdamas veikti geriausiais kliento interesais, užduoda klausimus potencialiam draudėjui, tam, kad nustatyty jo poreikius, įvertintų draudimo sutarties tinkamumą ar priimtinumą. Draudikas ar draudimo tarpininkas informuoja potencialų draudėją, ar jam bus pateikta rekomendacija dėl sudaromos sutarties, ar ne. Draudikas sudarant sutartį rekomendaciją teikia. Labai svarbu, kad potencialus draudėjas atsakyty į visus jam užduotus klausimus, priešingu atveju draudikas ar draudimo tarpininkas negalės tinkamai įvertinti potencialaus draudėjo poreikių, draudimo sutarties tinkamumo ar priimtimumo, o taip pat negalės pateikti rekomendacijų dėl draudimo sutarties (tuo atveju, kai informuojama, kad rekomendacija bus teikiama). Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas neatliks periodinio draudimo sutarties ar investavimo objektų tinkamumo draudėjui vertinimo, tačiau draudėjas gali kreiptis į draudiką ir savo iniciatyva prašyti, kad būtų atliktas investavimo objektų tinkamumo vertinimas. Draudėjas savarankiškai turi stebėti savo draudimo sutarties būklę (pavyzdžiui elektroninėje draudiko Turto valdymo paslaugos sutarčių peržiūros sistemoje E-turto valdymas), bei esant poreikiui kreiptis į draudiką dėl investavimo objektų ar kitų pakeitimų sutartyje.

ĮMOKA IR SUTARTIES TERMINAS

Draudimo įmoka ir sutarties terminas nustatomi „Mandatum Life“ ir kliento tarpusavio susitarimu. Draudimo įmokos yra vienkartinės, tačiau klientas sutarties galiojimo metu gali mokėti ir papildomas įmokas. Draudimo įmokos gali būti mokamos tik banko pavedimu pervedant įmoką iš kliento vardu atidarytos banko sąskaitos į draudiko banko sąskaitą.

Sudaromos sutarties terminas negali būti ilgesnis kaip 20 metų.

INVESTICINIS PORTFELIS

Įmokos/kaupiamas kapitalas pagal Turto valdymo paslaugų sutartį susiejamas su investavimo objektais taisyklėse ar kituose sutarties dokumentuose nustatyta tvarka. Investicinių objektų siejimas su sutartimi yra tik sąlyginis, skirtas pagal sutartį kaupiamo kapitalo dydžio apskaičiavimui (kaupiamo kapitalo vertės kitimas priklauso nuo investavimo objektų, susietų su sutartimi, vertės kitimo).

Investicinių portfelių gali sudaryti Mandatum Life patvirtinti investavimo objektai, tokie kaip pinigai, investicinių fondų vienetai, obligacijos, investiciniai krepšeliai, sudaryti iš įvairių finansinių instrumentų, akcijos, išvestiniai ir kitokie finansiniai instrumentai, o taip pat investavimo strategijos (Investavimo objektai), atitinkantys taikomus įstatymus, privalomus reikalavimus ir apribojimus (įskaitant nustatytus teisės aktais, priežiūros institucijų rekomendacijas bei apribojimus, taikomus Mandatum Life). „Mandatum Life“ turi teisę nustatyti apribojimus dėl sutarties Investavimo objektų.

Klientas gali pasirinkti tokias Investicinio portfelio valdymo paslaugas: Konsultacinis turto valdymas arba Mandatinis turto valdymas.

Klientui pasirinkus Konsultacinį turto valdymą, sandoriai dėl Investavimo objektų, siejamų su sutartimi, vykdomi pagal konkrečius kliento investavimo nurodymus. Mandatum Life gali teikti klientui bendro pobūdžio informaciją apie Investavimo objektą, tačiau klientas pats savarankiškai sprendžia dėl konkretaus Investavimo objekto pasirinkimo.

Klientui pasirinkus Mandatinį turto valdymą, klientas pasirenka vieną iš Mandatum Life siūlomų Investavimo strategijų, o investavimo sprendimus, susijusius su kliento pasirinkta Investavimo strategija, priima Mandatum Life. Klientas turi teisę sutarties galiojimo metu keisti anksčiau pasirinktą Investavimo strategiją į kitą Mandatum Life siūlomą Investavimo strategiją.

Kaupiant kapitalą pagal Turto valdymo paslaugų sutartį, investavimo į pasirinktus Investavimo objektus rizika visada tenka Klientui: visos investicinės pajamos ar visas nuostolis, gauti investuojant lėšas į Investavimo objektą atitinkamai keičia ir Investicinio portfelio vertę, kuri gali tiek didėti, tiek mažėti.

DĖMESYS TVARUMO RIZIKOMS IR NEIGIAMAM TVARUMO POVEIKIUI

„Mandatum Life“, vykdydama investicinę veiklą, laikosi Jungtinių Tautų atsakingo investavimo principų (angl. the UN Principles for Responsible Investment) ir nuolat stebi savo investicijų tvarumo riziką. „Mandatum Life“, vykdydama investavimo operacijas, atsižvelgia į tvarumo riziką ir neigiamą poveikį tvarumui, laikosi bendrovės patvirtintos Atsakingo investavimo politikos (skelbiama draudiko interneto svetainėje) bei galiojančių teisės aktų reikalavimų. „Mandatum Life“, atsižvelgdama į skirtingų turto klasių ir strategijų ypatumus, investavimo objektams, į kuriuos investuojamos Mandatum Life investavimo krepšelių lėšos, taiko tiek teigiamą (angl. positive screening - po atrankos sprendimas investuoti), tiek neigiamą (angl. negative screening - po atrankos sprendimas neinvestuoti) tam tikrų pramonės šakų atranką. Šie metodai pasirinkti siekiant apriboti draudiko investavimo operacijų tvarumo riziką ir dėl to atsirandantį neigiamą poveikį grąžai. „Mandatum Life“ vertinimu tvarumo rizikai kontroliuoti pasirinktos priemonės sumažina tokios rizikos sukeltą neigiamą poveikį grąžai, tačiau jos pilnai neeliminuoja.

„Mandatum Life“ stebi, kad investavimo objektai atitiktų Atsakingo investavimo politikoje nustatytus reikalavimus. Nuolat stebima investicijų tvarumo rizika ir neigiamas poveikis tvarumui.

Investavimo objektų dokumentuose išsamiau aprašomos priemonės, naudojamos įvairių investavimo objektų tvarumo rizikos ir neigiamo poveikio tvarumui vertinimui.

DRAUDŽIAMIEJI IR NEDRAUDŽIAMIEJI IVYKIAI. DRAUDIMO IŠMOKOS

Investicijų pajamingumas nėra garantuotas, draudimo išmokos dydis draudžiamąjį įvykią atveju, įskaitant sutarties pabaigoje, nežinomas, jis gali būti ir didesnis, ir mažesnis nei tikimasi, o dėl investavimo rizikos patirti nuostoliai tenka klientui.

Draudžiamieji įvykiai yra:

-apdraustojo mirtis sutarties galiojimo metu ar apdraustojo paskelbimas mirusiu teismo sprendimu, kai apdraustojo dingimo bei spėjamo žuvimo diena priklauso sutarties galiojimo laikotarpiui;

-sutarties termino pabaiga, jeigu apdraustasis iki jos išgyvena.

Nedraudžiamieji įvykiai sutartyje nenumatomi.

Draudžiamąjį įvykią atveju išmokamas Rezervas - pinigine verte išreikšta sutarties Investicinio Portfelio vertė.

SUTARTIES MOKESČIAI

Sutarčiai taikomi mokesčiai ir jų išskaitymo principai aprašyti draudimo taisyklėse, o detalesnė informacija pateikiama sutarčiai taikomame kainyne.

„Mandatum Life“ turi teisę Taisyklėse nustatyta tvarka vienašališkai keisti kainyną.

ATLYGIS UŽ DRAUDIMO TARPININKAVIMĄ

Draudikas savo darbuotojams, konsultuojantiems potencialius klientus dėl draudimo sutarties sudarymo, moka atlygį, kuris yra sudedamoji draudimo įmokos dalis, o draudimo agentams arba brokeriams išmoka komisinį atlygį, kuris taip pat yra sudedamoji draudimo įmokos dalis. Draudikas darbuotojams, draudimo agentams ar brokeriams taip pat gali suteikti kitos rūšies atlygį ar ekonominę naudą, susijusią su draudimo sutartimi. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjui atliekant papildomas įmokas (papildomai prie pradinės vienkartinės įmokos), darbuotojui ar draudimo tarpininkui, konsultuojančiam draudėją, gali būti mokamas atlygis dėl draudėjo papildomai sumokėtų įmokų.

Tais atvejais, kai draudimo brokeris skelbia, reklamuoja ar prisistato, kad teikia paslaugas kaip nepriklausomas tarpininkas, atlygį už tarpininkavimo paslaugas moka pats draudėjas.

SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ

Investicinio draudimo „Turto valdymo paslauga“ sutarčiai taikomi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai.

SKUNDŲ IR GINČŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

Iš draudimo sutarties kylantys ar su ja susiję ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas ar kitas asmuo, manydamas, kad draudikas pažeidė su draudimo sutartimi susijusias jo teises ar interesus, gali raštu kreiptis į draudiką pateikdamas skundą.

Su Skundų nagrinėjimo ir atsakymų pareiškėjams teikimo tvarka galima susipažinti internetinėje svetainėje www.mandatumlife.lt, skyrelyje „Apie Mandatum Life“ arba atvykus į draudiko klientų aptarnavimo skyrius, esančius Saltoniškių g.2, Vilniuje arba Savanorių pr. 221, Kaune.

Skundus, susijusius su draudimo sutartimis, bei vartotojų ir draudikų ginčus neteisimine tvarka nagrinėja Lietuvos bankas (Lietuvos banko Priežiūros tarnyba, Žalgirio g. 90, LT-09303, Vilnius, www.lb.lt).

ESMINĖ INFORMACIJA DRAUDĖJAMS (GYVENTOJAMS) APIE GYVYBĖS DRAUDIMO SUTARTIMS, SUDARYTOMS 2003 01 01 IR VĖLIAU, TAIKOMĄ APMOKESTINIMO TVARKĄ

Apmokestinimo tvarka galioja nuo 2020 01 01. Parengta pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) aktualią redakciją.

I. GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO LENGVATA ASMENIMS, MOKANTIEMS GYVYBĖS DRAUDIMO ĮMOKAS

Nuolatinis Lietuvos gyventojas iš savo pajamų gali atimti:

• savo, sutuoktinio, savo nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje),

• iki 18 metų ir vyresnių neįgalųjų vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, bei iki 18 metų ir vyresnių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, pilnamečių asmenų, kuriems iki pilnametystės buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje, kuriems iki 2005 m. birželio 30 d. buvo nustatyta visiškai negalia) **naudai** sumokėtas gyvybės draudimo įmokas ir gyvybės draudimo sutartį, kurioje numatyta, kad draudimo išmoka mokama ne tik įvykus draudžiamajam įvykiui, bet ir pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui (GPMĮ 21 str. 1 d. 1 p.).

Bendra iš gyventojų pajamų atimamų išlaidų, nurodytų GPMĮ 21 str. 1 d., suma negali viršyti 25 proc. mokesčio laikotarpio apmokestinamųjų pajamų, kurioms taikomi 15 proc., 20 proc. ir 32 proc. pajamų mokesčio tarifai, sumos, o bendra atimamų gyvybės draudimo įmokų, įmokų ir pensijų fondų, profesinių pensijų fondų dalyvių asociacijų ir (ar) jiems analogiškų subjektų, veikiančių Europos ekonominės erdvės valstybėje, turimus pensijų fondus bei papildomų kaupiamųjų įmokų, mokamų pagal Pensijų kaupimo įstatymo 8 str. 4 dalies nuostatas (didesnių nei 3 procentai gyventojų pajamų, nuo kurių skaičiuojamas VSD įmokos), suma negali viršyti 1.500 EUR per mokesčio laikotarpį (GPMĮ 21 str. 3 d.).

Išlaidos atimamos tik iš nuolatinio Lietuvos gyventojų gautų pajamų apskaičiuojant pajamų mokesčių už mokesčio laikotarpį pateikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPMĮ 21 str. 4 d.).

II. DRAUDIMO IŠMOKA DĖL DRAUDŽIAMOJO ĮVYKIO (kito negu gyvybės draudimo sutarties termino pabaiga)

Draudimo išmoka, mokama draudžiamąjį įvykią – apdraustojo mirties, sveikatos sužalojimo ar ligos - atveju **yra neapmokestinama** (GPMĮ 17 str. 1 d. 13 p.).

III. DRAUDIMO IŠMOKA, MOKAMA PASIBAIGUS GYVYBĖS DRAUDIMO SUTARTIES TERMINUI, AR IŠMOKAMA SUMA NUTRAUKUS ARBA IŠ DALIES NUTRAUKUS GYVYBĖS DRAUDIMO SUTARTĮ

1. **Visa draudimo išmoka pasibaigus draudimo sutarties terminui ar išmokama suma nutraukus arba iš dalies nutraukus draudimo sutartį, yra neapmokestinama, jeigu:**

1.1. pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą ne trumpesiam kaip 10 metų terminui arba nutrauktą ne anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo, įmokas **mokėjo tik gyventojai ir jos nebuvo atimamos iš pajamų GPMĮ nustatyta tvarka** (GPMĮ 17 str. 1 d. 11 ir 12 p.);

1.2. pagal gyvybės draudimo sutartį įmokas mokėjo gyventojai ir jos buvo atimamos iš pajamų GPMĮ nustatyta tvarka, arba įmokas mokėjo juridiniai asmenys, arba gyventojai ir juridiniai asmenys, ir draudimo sutartyje numatytas naudos gavėjas laikotarpio pabaigai nesikeitė nuo draudimo sutarties sudarymo datos, išskyrus atvejus, kai naudos gavėjas buvo pakeistas dėl naudos gavėjo mirties ar dėl santuokos pabaigos (pradžios), arba jeigu naudos gavėjas – savo vaikas (įvaikis, globotinis) buvo pakeistas kitu savo vaiku (įvaikiu, globotiniu), taip pat jeigu naudos gavėjas keitėsi iki 2016 m. gruodžio 31 d. (GPMĮ 17 str. 6 d.) bei yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

• sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 10 metų arba sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo, **ir išmokos gavimo momentu išmokos gavėjas yra jaunesnis negu 26 metų** (GPMĮ 17 str. 1 d. 10 p.) **arba**

• sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 5 metai arba sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 5 metams nuo jos sudarymo, **ir išmokos gavimo momentu išmokos gavėjas yra sulaukęs 55 metų amžiaus** (sutartims, sudarytoms nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.) (GPMĮ 17 str. 1 d. 9 p.) **arba**

• sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 5 metai arba sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 5 metams nuo jos sudarymo, ir išmokos gavimo momentu išmokos gavėjui iki senatvės pensijos amžiaus, nustatyto gyvybės draudimo sutarties sudarymo metu galiojusiam Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme (toliau – Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymas), yra likę ne daugiau kaip 5 metai (sutartims, sudarytoms nuo 2013 m. sausio 1 d.) (GPMĮ 17 str. 1 d. 9^a p.) **arba**

• sutarties terminas yra ne trumpesnis kaip 5 metai arba sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 5 metams nuo jos sudarymo, ir išmokos gavimo momentu išmokos gavėjui yra nustatytas 0–25 procentų ar 30–40 procentų darbingumo lygis, arba išmokos gavėjas yra neįgalus vaikas, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (GPMĮ 17 str. 1 d. 9^l p.);

1.3. pagal gyvybės draudimo sutartį, sudarytą po 2004 04 30 iki 2009 01 01, įmokas **mokėjo tik gyventojai ir jos nebuvo atimamos iš pajamų GPMĮ nustatyta tvarka** (pagal LR Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13(1), 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 27, 29, 30 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 18(1) straipsniu įstatymo 23 str. 7 p.).

2. Jeigu gyvybės draudimo sutartis **netenkina sąlygų, nurodytų 1 punkte**, tai gyvybės draudimo išmoka pasibaigus draudimo sutarties terminui ar išmokama suma nutraukus arba iš dalies nutraukus draudimo sutartį apmokestinama tokia tvarka:

2.1. dalis, lygi sumokėtoms gyvybės draudimo įmokoms, kurias mokėjo gyventojai ir kurios **buvo atimamos iš pajamų GPMĮ nustatyta tvarka**, bei įmokoms, kurias mokėjo juridiniai asmenys, neviršijanti 120 vidutinių darbo užmokesčių sumos, **yra apmokestinama 15 proc. gyventojų pajamų mokesčiu**, o dalis, viršijanti 120 vidutinių darbo užmokesčių sumą, **yra apmokestinama 20 proc. gyventojų pajamų mokesčiu** (GPMĮ 6 str. 1 d.);

2.2. dalis, lygi sumokėtoms gyvybės draudimo įmokoms, kurias mokėjo gyventojai ir kurios **nebuvo atimamos iš pajamų GPMĮ nustatyta tvarka**, **yra neapmokestinama** (GPMĮ 17 str. 1 d. 12 p.);

2.3. dalis, viršijanti sumokėtas gyvybės draudimo įmokas, **neapmokestinama**, jeigu gyvybės draudimo sutarties terminas yra **ne trumpesnis kaip 10 metų** arba sutartis nutraukta ne anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo (GPMĮ 17 str. 1 d. 11 p.). Jeigu gyvybės draudimo sutarties terminas yra **trumpesnis kaip 10 metų** arba sutartis nutraukta anksčiau kaip praėjus 10 metų nuo jos sudarymo, ši išmokos dalis, neviršijanti 120 vidutinių darbo užmokesčių sumos, **yra apmokestinama 15 proc. gyventojų pajamų mokesčiu**, o dalis, viršijanti 120 vidutinių darbo užmokesčių sumą, **yra apmokestinama 20 proc. gyventojų pajamų mokesčiu** (GPMĮ 6 str. 1 d.).

PASTABOS

1. Nenuolatinio Lietuvos gyventojų gautos draudimo išmokos nėra pajamų objektas, tokiu būdu jos nėra apmokestinamos (GPMĮ 4, 5 str.).

2. Svarbu atkreipti dėmesį, kad jei gyventojui mokesčiniu laikotarpiu buvo taikomas NPD (neapmokestinamasis pajamų dydis) pajamoms, susijusioms su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, tai gavus išmoką pagal pasibaigusią, nutrauktą ar iš dalies nutrauktą gyvybės draudimo sutartį, metinis NPD bus sumažinamas įvertinant (pridedant prie metinių pajamų) gautos išmokos dalį, viršijančią sumokėtas pagal tą sutartį įmokas, jeigu ta dalis buvo apmokestinta GPM (GPMĮ 20 str. 7 d.).

Detalesnį GPMĮ nuostatų išaiškinimą dėl gyvybės draudimo sutartims taikomos apmokestinimo tvarkos galima rasti Valstybinės mokesčių inspekcijos interneto tinklapyje www.vmi.lt